

Съобщение за пресата

Люксембург, 7 ноември 2019 г.

Одиторите считат, че Изпълнителната агенция за иновации и мрежи е реализирала много от очакваните ползи, но следва да подобри изпълнението на делегираните разходни програми

Според нов доклад на Европейската сметна палата от създаването си през 2013 г. насам Изпълнителната агенция за иновации и мрежи (INEA) е реализирала много от очакваните ползи. Процедурите като цяло са добре организирани, но са налице някои недостатъци, свързани с подбора на проектите. Одиторите посочиха и рискове за навременното изпълнение на програмата и слабости в докладването относно качеството на изпълнението. Наред с това Агенцията може да постигне допълнителни полезни взаимодействия в управлението на програмите чрез съгласуване и хармонизиране на процедурите в трите сектора, обхванати от нея.

Изпълнителната агенция за иновации и мрежи — INEA, е създадена през 2013 г. с цел да изпълнява от името на Европейската комисия програми в подкрепа на инфраструктурни, научноизследователски и иновативни проекти в сферата на транспорта, енергетиката и телекомуникациите. За текущия период 2014—2020 г. на Агенцията е поверено управлението на проекти на обща стойност от 33,6 млрд. евро — най-големият бюджет, управляван от изпълнителна агенция на ЕС. Над 80 % от този бюджет се усвояват по линия на Механизма за свързване на Европа (MCE).

„Комисията следва да укрепи правната рамка, съгласно която INEA управлява делегираните разходни програми“, заяви Oskar Herics, членът на Европейската сметна палата, отговарящ за доклада. „Това е от съществено значение, за да се гарантира прозрачното използване на средствата от ЕС и да се допринесе в пълна степен за общата цел за развитие на трансевропейските мрежи.“

Като цяло одиторите установиха, че INEA е изпълнила делегираните задачи, определени в нейния мандат, и е реализирала много от очакваните ползи, предвидени при първоначалното създаване на Агенцията през 2013 г. Въпреки това INEA все още не се е

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата. Пълният текст на доклада е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

възползвала от това, че в нейния обхват са включени тясно свързани области на политика. По-специално одиторите посочиха, че INEA може да постигне допълнителни полезни взаимодействия и по-добра ефикасност, като съгласува и хармонизира процедурите в трите сектора, обхванати от дейността ѝ. Също така Агенцията е изправена пред други ограничения, произтичащи от правната рамка, като например недостатъчната гъвкавост за разпределяне на служителите, което ограничава възможността ѝ да се адаптира към променящата се работна натовареност в зависимост от задачите.

Одиторите установиха недостатъци в иначе добре организирани процедури за подбор на проекти по МСЕ. Това води до непоследователно оценяване на проектите, по-конкретно във връзка с използваните критерии за подбор и присъждането на точки в оценките. Освен това одиторите установиха, че липсва систематична връзка между предложенията за проекти, препоръчани от външните експерти, и окончателния списък на Комисията на избраните проекти, както и че причините за това резултатите от оценките да не бъдат взети предвид не са ясно документирани. Такъв е например случаят с 14 проекта по МСЕ — транспорт (на стойност от около 0,7 млрд. евро), които са били препоръчани от външните експерти, но не са били финансирани.

Одиторите предупреждават също така, че е налице риск програмата за МСЕ да не бъде изпълнена изцяло. При липса на многогодишно планиране на поканите за представяне на предложения някои проекти са били подадени на прекалено ранен етап, поради което не са били достатъчно зрели към момента на техния подбор. Това обяснява отчасти забавянията и непълното изпълнение на някои проекти. Одитът на ЕСП показва, че само около 23 % от първоначално отпуснатите средства са били изплатени до януари 2019 г., т.е. петата година от текущия период. Тъй като периодът 2014—2020 г. ще изтече скоро, одиторите заключават, че е налице риск от значително натрупване през идните месеци на закъснения при плащанията, отмяна на бюджетни кредити и обратни постъпления, което може да доведе до недостатъчно време за пренасочване на средства към други проекти. Одиторите допълват, че това е още по-вероятно, като се има предвид, че корективните мерки на INEA за проекти, които изостават, не преодоляват тези рискове в пълна степен.

На последно място, ЕСП обръща внимание на някои слабости в рамката за качество на изпълнението на МСЕ. Понастоящем мониторингът на проектите е насочен главно към крайните продукти и не оценява резултатите, като например колко време за път е спестено или с колко се увеличава обемът на трафика. Вследствие на това няма ясна информация дали и как проектите, съфинансирани от ЕС, реално допринасят за постигане на целите на програмата и какво въздействие оказват върху икономическото развитие.

Въз основа на своите констатации ЕСП формулира редица препоръки, които да помогнат на Европейската комисия и на INEA:

- да подобрят потенциалните полезни взаимодействия в трите сектора, обхванати от INEA;
- да укрепят правната рамка, което да позволи по-гъвкаво управление на делегираните програми;
- да осигурят по-голяма съгласуваност и прозрачност на процедурите за подбор на проекти;
- да определят по-добри условия с цел навременното изпълнение на програмите; както и
- да преработят рамката за качество на изпълнението с цел по-добър мониторинг на резултатите от проектите.

Бележки към редакторите

INEA е създадена през 2013 г. Тя е приемник на Изпълнителната агенция за трансевропейска транспортна мрежа (TEN-T EA), която управлява програмата за TEN-T през периода 2007—2013 г. На INEA са поверени 93 % от общия бюджет за Механизма за свързване на Европа и 7 % от бюджета за програмата „Хоризонт 2020“. Бюджетът, управляван от INEA, възлиза общо на над 33 млрд. евро. Двете програми съфинансират близо 2 000 проекта от портфейла на INEA. През периода 2014—2018 г. INEA е организираща 59 покани за представяне на предложения, както и оценка на 2 272 допустими предложения за проекти.

Специален доклад № 19/2019 „INEA — реализирани са ползи, но следва да се преодолееят някои недостатъци, свързани с МСЕ“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (www.eca.europa.eu) на 23 официални езика на ЕС. През 2020 г. ЕСП планира да публикува и специален доклад относно водещи инфраструктурни инициативи на ЕС в сферата на трансграничния транспорт.

Сметната палата представя своите специални доклади на Европейския парламент и на Съвета на ЕС, както и пред други заинтересовани страни, като националните парламенти, бизнеса и представители на гражданското общество. По-голямата част от препоръките, отправени от ЕСП в нейните доклади, се изпълняват.

Лице за контакт с пресата за този доклад

Vincent Bourgeois — Ел. поща: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

Тел.: (+352) 4398 47502 / Моб.: (+352) 691 551 502